

Structural equation modeling of the relationship between character strengths and marital relationship quality: The mediating role of integrative self-knowledge

Hannaneh Sadeghi¹, Mehrangiz Shoa Kazemi², Jaafar Moharami³

1. Ph.D Candidate in Psychology, North Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran. E-mail: sadeghi.psycho@gmail.com

2. Associate Professor, Department of Womans and Family Studies, Faculty of Social Sciences and Economics, Alzahra University, Tehran, Iran. E-mail: M.shkazemi@alzahra.ac.ir

3. Assistant Professor, Department of Psychology, North Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran. E-mail: j.moharami@iau-tnb.ac.ir

ARTICLE INFO

Article type:

Research Article

Article history:

Received 15 April 2024

Received in revised form
14 May 2024

Accepted 19 June 2024

Published Online 22
October 2024

Keywords:

character strengths,
integrative self
knowledge,
marital relationship
quality,
structural equation

ABSTRACT

Background: Personality traits are one of the most important factors in preserving and disintegrating the family. People who have adaptive behaviors and can manage their unpleasant and negative emotions experience better relationships. Therefore, it is necessary to investigate the role of psychological factors in the quality of couples' relationships.

Aims: The present study aimed to investigate the relationship between character strengths and marital relationship quality using structural equation modeling, with integrative self-knowledge as a mediator.

Methods: The current descriptive and correlational research was conducted using structural equation modeling. The statistical population of this research consisted of all married men and women living in Tehran in 1402. The sample was 392 people who were randomly selected in a multi-stage cluster. In order to collect data, questionnaires of the quality of couple relationships were used by Kundi et al. (2016), Patterson and Sigelman's character abilities (2004), Ghorbani et al.'s (2008) cohesive self-knowledge. In order to evaluate the proposed model, structural equation modeling was used using AMOS and SPSS-27.

Results: The results indicated that the structural model of the relationship between character strengths and marital relationship quality with integrative self-knowledge as a mediator fit the data well. Both character strengths and integrative self-knowledge were found to have direct and positive effects on marital relationship quality. Additionally, character strengths indirectly influenced marital relationship quality through integrative self-knowledge ($\beta = 0.174$, $P < 0.001$). These findings suggest that enhancing character strengths, both directly and indirectly through the influence of integrative self-knowledge, can play a significant role in improving marital relationship quality.

Conclusion: The findings of the present study contribute to a clearer understanding of the concept, dimensions, and factors influencing marital relationship quality. This knowledge can serve as a basis for strategic decision-making aimed at strengthening families. Moreover, the study can lead to a deeper understanding of the concept of marital relationship quality and complement existing theories in this field.

Citation: Sadeghi, H., Shoa Kazemi, M., & Moharami, J. (2024). Structural equation modeling of the relationship between character strengths and marital relationship quality: The mediating role of integrative self-knowledge. *Journal of Psychological Science*, 23(140), 145-161. [10.52547/JPS.23.140.145](https://doi.org/10.52547/JPS.23.140.145)

Journal of Psychological Science, Vol. 23, No. 140, 2024

© The Author(s). DOI: [10.52547/JPS.23.140.145](https://doi.org/10.52547/JPS.23.140.145)

✉ **Corresponding Author:** Mehrangiz Shoa Kazemi, Associate Professor, Department of Womans and Family Studies, Faculty of Social Sciences and Economics, Alzahra University, Tehran, Iran.

E-mail: M.shkazemi@alzahra.ac.ir, Tel: (+98) 9124786832

Extended Abstract

Introduction

Personality traits are one of the most important factors in preserving and disintegrating the family. People who have adaptive behaviors and can manage their unpleasant and negative emotions experience better relationships. Therefore, it is necessary to investigate the role of psychological factors in the quality of couples' relationships (Montazeri, 2022).

Among the factors whose role can be examined in the quality of married life, are character abilities. Character strengths are positive aspects of personality and core capacities for thinking, feeling and behavior that can be measured and strengthened. According to Peterson (2006), character abilities are the internal determining factor of a successful life and can be seen in external factors such as good education.

In addition to investigating the direct relationship between the variable of character capabilities, another variable that was investigated with the mediating role of its effect on the quality of married life is integrative self-knowledge, which, according to various researches, has an undeniable role in marital relationships. Studies show that the higher the level of integrative self-knowledge, the greater the inner harmony and the less psychological problems (Ahmadi et al, 2021).

Considering the importance of the quality of married life and the review of studies, although many studies have examined this variable separately, these studies are not integrated and so no research has been found that examines the role of direct and indirect factors in a model. In the current research, their predictive role in explaining the quality of married life was discussed with a comprehensive view, and based on a default model, the role of character abilities was directly and with the mediation of integrative self-knowledge as a mediating variable in predicting the quality of marital relationships. Therefore, the current research seeks to answer the question, "What is the appropriate model for predicting the quality of marital relationships based on character capabilities with the mediation of integrative self-knowledge?"

Method

The correlation research method is structural equations. The statistical population included all married men and women living in Tehran in 1402 who had at least a diploma and were aged 45-20 years. To estimate the sample size, the method of Schumacher and Lomax (2004) was used, in this research, 20 participants were considered for each parameter, and a total of 400 people were obtained. After implementing the questionnaires and discarding incomplete questionnaires, 392 healthy questionnaires were included in the analysis. A multi-stage cluster random sampling method was carried out and first one region was randomly selected from the north, center and south of Tehran city (north of region 1, center of region 6 and south of Tehran city region 17) and from each region 140 A total of 420 married people were randomly selected as samples. The criteria for entering the research were informed consent, having at least a diploma education and the age range of 20 to 45 years, and the criteria for exiting the research were unwillingness to continue participating in the research and incomplete questionnaires. The research tools included couple relationship quality questionnaires by Kundi et al. (2016), Patterson and Sigelman's character capabilities (2004), Ghorbani et al.'s (2008) integrative self-knowledge. In order to carry out the research, after visiting cultural centers, neighborhood centers and schools in these areas and obtaining permission from the officials, the questionnaires, which were designed in the form of an online link, were sent to the virtual groups affiliated with these centers and women and married men who were members of these groups who had the criteria to enter the research were asked to answer. Then, the responses sent for each region reached the limit (124 people) and a total of 372 questionnaires were completed in 3 regions. All steps of data analysis were done using AMOS software.

Results

In the present study, 76.79% of the participants were under 40 years old, 4.39% of them had university education, 32.40% were unemployed, 25.26% were self-employed, and 42.35% were employees. Also,

80.10% had less than 15 years of cohabitation, 41.07% had no children, 25.77% had one child,

22.70% had two children, 16.8% had three children, and 2.30% had four children. or were more.

Table 1. Descriptive statics of study variables

Variables	Component	minimal	maximum	Mean	standard deviation	Skewness	Kurtosis
Character abilities	knowledge and wisdom	14	25	19.32	2.63	0.20-	0.62-
	courage	7	20	14.88	2.94	0.51-	0.30-
	philanthropy	9	17	12.41	1.60	0.08	0.08
	justice	6	15	11.44	2.16	0.61-	0.08-
	moderation	7	20	14.76	2.67	0.63-	0.19-
	excellence	14	25	19.70	2.47	0.06-	0.32-
	Total	66	115	92.51	10.19	0.25-	0.45-
integrative self-knowlege	Reflective self-awareness	4	15	7.96	2.49	0.36	0.82-
	Experimental self-awareness	5	19	13.02	3.43	0.42-	0.47-
	Integrating experiences	9	23	18.39	3.80	0.02-	0.13
	Total	18	56	39.36	7.77	0/51-	0.28-
Quality of marital relations		11	45	31.73	7.97	0.54-	0.48-

The results of Table 1- show that among character capabilities, excellence has the highest average and justice has the lowest average (19.70 against 11.44). Among the dimensions of integrative self-knowlege, integration of experiences has the highest average and reflective self-awareness has the lowest average (18.39 vs. 7.96). The mean and standard deviation of marital relationship quality are 31.73 and 7.97, respectively.

By examining the correlation coefficients of the variables, it was found that there are positive and significant relationships between character abilities, integrative self-knowlege and the quality of marital relationships (P<0.01). The dimensions and the total score of integrative self-knowlege also have positive and significant relationships with the quality of marital relationships (P<0.01). Also, checking the fit of the model and comparing the indicators showed that the model does not have a good fit. The modified model is given in Figure (1).

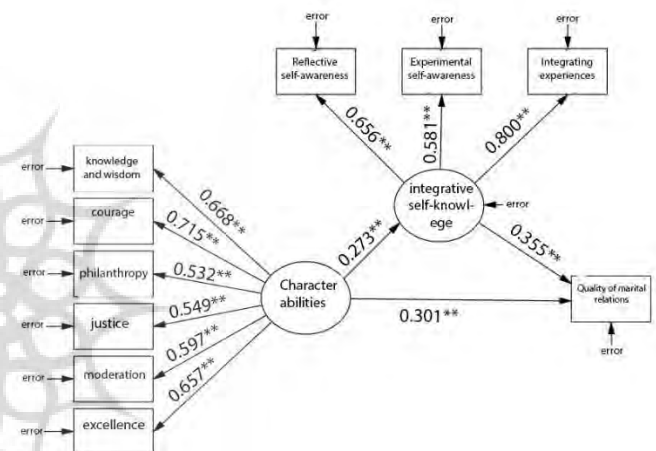

Figure 1. factor loadings and standardized path coefficients of the revised model for predicting the quality of marital relationships

Therefore, the structural model of the relationship between character abilities and the quality of marital relationships with the mediation of integrative self-knowlege is consistent with the data.

Table 2. The indirect effect of character capabilities on the quality of marital relationships with the mediation of integrative self-knowlege

predictor variable	Indicators					
	b	ε	p	95% confidence		
				lower limit	upper limit	
Character abilities ° integrative self-knowlege ° Quality of marital relations	0.886	0.174	0.001	0.052	0.335	

Based on the results of table (2), character capabilities have an indirect effect on the quality of marital relationships through the mediation of integrative self-knowlege.

Conclusion

Personality traits are one of the most important factors in the formation, preservation and collapse of marriage. One of the most important goals of positive psychology is to help people recognize their true strengths. According to the definition of positive

psychologists, people who have the ability to love, value intimate relationships and show attention to and care for those around them. Love is one of the key factors of character abilities. (Pettersen and Seligman, 2004) This finding is in line with the results of Habinch and Schott (2023), who found that couples who seek to recognize the strengths of their partner's character and personality are more satisfied with their marital relationship than couples who focus on their strengths. They reported that the nature and strengths of their partner's personality are not important. Also, there has been a bidirectional relationship between character abilities and the quality of marital relationships.

Therefore, it is suggested that counselors pay attention to the capabilities of the couple's character as an effective factor on the marital satisfaction of the couple. Preparation of educational packages based on the capabilities of character design and organized as educational workshops for couples.

One of the limitations of this research is paying attention to the psychological states of the respondents in answering the questionnaire, which has a possible effect. In addition, marital quality may be affected by other factors such as cultural, economic and social problems and other characteristics related to their original family, which were beyond the scope of this research.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: This article is taken from the doctoral dissertation of the first author in the field of psychology at Islamic Azad University - North Tehran branch. In order to maintain ethical principles in this research, we tried to collect data after obtaining the consent of the participants. Also, the participants were assured about the confidentiality of personal information and the presentation of results without mentioning the names and details of people. The present study was approved by the ethics committee of the Islamic Azad University - North Tehran branch with the ethics ID IR.IAU.TNB.REC.1402.120.

Funding: This study was conducted as a PhD thesis with no financial support.

Authors' contribution: The first author, the main author, the second author, the supervisor and the third author also played a role in this research as a consultant.

Conflict of interest: The authors declare no conflict of interest for this study.

Acknowledgments: We hereby express our gratitude to all the participants in the present study who helped us in the implementation of this research.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

مدل سازی معادلات ساختاری رابطه توانمندی های منش با کیفیت روابط زناشویی: نقش میانجی گر خودشناسی انسجامی

حنانه صادقی^۱، مهرانگیز شعاع کاظمی^۲، جعفر محرمی^۳

۱. دانشجوی دکتری روانشناسی، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

۲. دانشیار، گروه آموزشی مطالعات زنان و خانواده، دانشکده علوم اجتماعی و اقتصاد، دانشگاه الزهرا (س)، تهران، ایران.

۳. استادیار، گروه روانشناسی، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

چکیده

مشخصات مقاله

زمینه: ویژگی های شخصیتی یکی از مهمترین عوامل در حفظ و فروپاشی خانواده است. افرادی که رفتارهای سازگارانه دارند و می توانند هیجانات ناخوشایند و منفی خود را مدیریت کنند، روابط بهتری را تجربه می کنند. بنابراین لازم است نقش عوامل روانشناختی در کیفیت روابط زوجین مورد بررسی قرار گیرد.

هدف: پژوهش حاضر با هدف مدل سازی معادلات ساختاری رابطه توانمندی های منش با کیفیت روابط زناشویی با میانجی گری خودشناسی انسجامی صورت پذیرفت.

روش: پژوهش حاضر توصیفی و از نوع همبستگی که به روش مدل سازی معادلات ساختاری انجام شده است. جامعه آماری این پژوهش را تمامی زنان و مردان متأهل ساکن شهر تهران در سال ۱۴۰۲ تشکیل دادند. نمونه پژوهش ۳۹۲ نفر بود که به صورت تصادفی خوشه ای چندمرحله ای انتخاب شدند. برای جمع آوری داده ها از پرسشنامه های کیفیت روابط زوجین کوندی و همکاران (۲۰۱۶)، توانمندی های منش پترسون و سیگل من (۲۰۰۴)، خودشناسی انسجامی قربانی و همکاران (۲۰۰۸) استفاده شد.

یافته ها: یافته ها نشان داد، مدل ساختاری رابطه توانمندی های منش با کیفیت روابط زناشویی با میانجی گری خودشناسی انسجامی با داده ها برازش دارد. همچنین توانمندی های منش و خودشناسی انسجامی بر کیفیت روابط زناشویی اثر مستقیم و مثبت دارند و توانمندی های منش با میانجی گری خودشناسی انسجامی بر کیفیت روابط زناشویی اثر غیرمستقیم دارد ($\beta = 0.174, P \leq 0.001$). براساس نتایج به دست آمده، بهبود توانمندی های منش هم به صورت مستقیم و هم به صورت غیرمستقیم با اثرگذاری خودشناسی انسجامی، در افزایش کیفیت روابط زناشویی نقش مؤثری دارند.

نتیجه گیری: در نتیجه یافته های مطالعه حاضر، درک مفهوم، ابعاد و عوامل مؤثر بر کیفیت زندگی زناشویی واضح تر و می تواند مبنایی در راستای تصمیم گیری های راهبردی برای تحکیم خانواده فراهم آورد. همچنین قادر است به ایجاد درک عمیق از مفهوم کیفیت زندگی زناشویی منجر شده و نظریه های موجود در این زمینه را تکمیل نماید.

استناد: صادقی، حنانه؛ شعاع کاظمی، مهرانگیز؛ و محرمی، جعفر (۱۴۰۳). مدل سازی معادلات ساختاری رابطه توانمندی های منش با کیفیت روابط زناشویی: نقش میانجی گر خودشناسی

انسجامی. مجله علوم روانشناختی، دوره ۲۳، شماره ۱۴۰، ۱۴۵-۱۶۱.

مجله علوم روانشناختی، دوره ۲۳، شماره ۱۴۰، ۱۴۰۳. DOI: [10.52547/JPS.23.140.145](https://doi.org/10.52547/JPS.23.140.145)

© نویسنده گان.

✉ نویسنده مسئول: مهرانگیز شعاع کاظمی، دانشیار، گروه آموزشی مطالعات زنان و خانواده، دانشکده علوم اجتماعی و اقتصاد، دانشگاه الزهرا (س)، تهران، ایران.

رایانامه: M.shkazami@alzahra.ac.ir تلفن: ۰۹۱۲۴۷۸۶۸۳۲

مقدمه

حفظ کيان خانواده امری است که در جوامع گوناگون به آن اهمیت زیادی داده می‌شود (پروایی و همکاران، ۱۴۰۲). لازمه ثبات و دوام زندگی خانوادگی، نوع نگرش و طرز تعامل زوجین با یکدیگر است و بررسی کیفیت زندگی زناشویی^۱ نقش اساسی در ارزیابی کیفیت کلی ارتباطات خانوادگی دارد (شکری و همکاران، ۱۴۰۰). کیفیت زندگی زناشویی مفهومی چندبعدی است و شامل ابعاد گوناگون ارتباط زوجین مانند سازگاری، رضایت، شادی، انسجام و تعهد می‌شود (کیم و همکاران، ۲۰۱۸) که تحت تأثیر عوامل مختلف فردی و اجتماعی قرار دارد (حسامی و ستوده، ۱۴۰۱).

از جمله عوامل درون فردی که می‌تواند نقش آن را در میزان کیفیت زندگی زناشویی مورد توجه و بررسی قرار داد، عوامل شخصیتی است که در این پژوهش براساس رویکرد روانشناسی مثبت‌نگر، سازه‌های توانمندی منش^۲ را مورد بررسی قرار داده است که در سال‌های اخیر توجه زیادی را به خودش جلب کرده است (حسنی‌راد و همکاران، ۱۳۹۹). توانمندی‌های منش جنبه‌های مثبت شخصیت و ظرفیت‌های هسته‌ای برای تفکر، احساس و رفتار هستند و برای خویشتن و دیگران مزایای زیادی دارند. بدین صورت که کیفیت، صفات و ویژگی‌های درونی هستند که در طول زمان و در میان فرهنگ‌ها، ادیان اصلی و فلسفه شرق و غرب با ارزش و مورد تأیید بوده‌اند (خدایاری‌فرد و همکاران، ۱۴۰۰). آن‌ها قابل اندازه‌گیری و تقویت هستند و مستقل و بااراده به کارگرفته می‌شوند. انسان‌ها توانمندی‌های منش را به شکل جهانی در تمام حوزه‌ها مانند کار، روابط، اجتماع، مدرسه، دانشگاه و خانواده نشان می‌دهند. توانمندی‌های منش دارای ارزش مثبت و منش‌های شخصیتی محدود مانند دوستانه بودن، صداقت و یا عملکردهای پایدار عالی درک کردن هستند (می‌هالی و سلیگمن، ۲۰۰۰) طبق نظر پیترسون و سلیگمن (۲۰۰۴) توانمندی‌های منش صفت‌مانند هستند و در جای خودشان ارزشمند محسوب می‌شوند. توانمندی‌های منش در رفتارها (عملکرد خوب در تیم)، افکار (نگاه خوش‌بینانه) و احساسات (سپاسگزاری) دیده می‌شوند. از نظر پیترسون (۲۰۰۶) توانمندی‌های منش

عامل تعیین‌کننده درونی یک زندگی راضی، شادکام و موفق هستند و در عوامل بیرونی مانند تحصیلات خوب، محیط اجتماعی با ثبات یا امنیت مالی قابل مشاهده می‌باشند. مطالعه تأثیر توانمندی‌های منش بر کیفیت زندگی زناشویی، چارچوبی است که در پژوهش حاضر برای نگرستن به مسائل زناشویی برگزیده شده است و به‌جای تمرکز بر ناهنجاری‌ها، به ویژگی‌های مثبت و تقویت آن‌ها می‌پردازد و به‌جای این که سلامت را در فقدان علائم اختلال ببیند، اختلال را کمبود توانمندی‌های مثبت می‌داند (سلیگمن و پیترسون، ۲۰۰۴). در سال‌های اخیر، روان‌شناسی مثبت، با الهام از راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی و به دنبال تدوین یک راهنما برای سلامت روان و برای رسیدن به درکی روشن‌تر از تجربیات درونی مثبت، پروژه طبقه‌بندی توانمندی‌های منشی را مطرح کرده است (خسروجردی و همکاران، ۱۳۹۹). پیترسون و سلیگمن (۲۰۰۴)، توسعه مدل ساختاری منش را معرفی و طبقه‌بندی ارزش‌ها در عمل، توانمندی‌ها و فضایل را ارائه دادند. ارزش‌ها در عمل، زندگی خوب روانشناختی را موجب می‌شوند. اصلاح منش خوب زمانی به کار می‌رود که ارزش‌ها و عادت‌ها انعکاس دهنده ارزش‌های اخلاقی‌اند. چنین امری در توانمندی‌های منش محقق می‌شود. براساس پژوهش بیات‌ریزی و همکاران (۱۳۹۹)، کیفیت زندگی زناشویی بیشتر از آن که ناشی از عشق میان همسران باشد، ریشه در ویژگی‌های درونی فرد دارد. توانمندی‌های منش با تأثیر بر شیوه‌های تعامل زوجین در حین تعارض، بر پیامد ازدواج مؤثرند. همچنین در پژوهش دیگری، نتایج حاکی از آن بود که آموزه‌های مؤلفه‌های توانمندی منش به صورت مستقیم با رضایت از زندگی رابطه دارند. پژوهش‌ها حاکی از آن هستند که عوامل زیادی با کیفیت روابط زوجین در ارتباط هستند که یکی از این عوامل تأثیرگذار بر کیفیت روابط زوجین انسجام خود^۳ است (احمدی و همکاران، ۱۴۰۰).

انسجام خود، سازه مرکزی نظریه خاستگاه سلامت به حساب می‌آید و در جستجوی توضیحی برای ارتباط بین سلامت و استرس‌زاهای زندگی است (ایندور و همکاران، ۲۰۲۰). خودشناسی انسجامی یک فرآیند روانشناختی سازش یافته و پویا است و از دو وجه تجربی^۴ و تأملی^۵ تشکیل شده است

1. quality of marital relationships

2. character strengths

3. integrative self-knowledge

4. Experiential

5. Reflective

و تاکنون پژوهشی که نقش عوامل مستقیم و غیرمستقیم را به صورت یکجا در یک مدل مورد بررسی قرار دهد، یافت نشد. وجود چنین خلاء پژوهشی موجب شد در پژوهش حاضر با یک نگاه جامع به نقش پیش‌بینی‌کننده آن‌ها در تبیین کیفیت زندگی زناشویی پرداخته شود و بر اساس یک مدل پیش فرض، نقش متغیر توانمندی‌های منش به صورت مستقیم و با میانجی‌گری خودشناسی انسجامی به‌عنوان متغیر میانجی در پیش‌بینی کیفیت روابط زناشویی به‌عنوان متغیر ملاک مورد بررسی قرار گیرد. بنابراین پژوهشگران به دنبال پاسخ به این سؤال بودند که مدل متناسب به‌منظور پیش‌بینی کیفیت روابط زناشویی براساس توانمندی‌های منش با میانجی‌گری خودشناسی انسجامی چگونه است؟

روش

الف) طرح پژوهش و شرکت‌کنندگان: روش تحقیق همبستگی از نوع معادلات ساختاری بود زیرا محقق به دنبال تعیین میزان رابطه خطی و غیرخطی متغیرهای بازیگر و همچنین تعیین میزان سهم متغیر ملاک براساس متغیرهای پیش‌بین و واسط بود. جامعه آماری شامل تمامی زنان و مردان متأهل ساکن شهر تهران در سال ۱۴۰۲ بود که حداقل دارای سواد دیپلم و رده سنی ۲۰-۴۵ سال بودند. برای برآورد حجم نمونه از روش شوماخر و لوماکس (۲۰۰۴) استفاده شد که در این پژوهش با توجه به تعداد پارامتر مدل، به ازای هر پارامتر ۲۰ شرکت‌کننده در نظر گرفته شد و در مجموع ۴۰۰ نفر، حجم نمونه به دست آمد که با بیش برآورد ۴۲۰ نفر نمونه انتخاب شد. پس از اجرای پرسشنامه‌ها و کنار گذاشتن پرسشنامه‌های ناقص، ۳۹۲ پرسشنامه سالم وارد تحلیل شد.

روش نمونه‌گیری به صورت تصادفی خوشه‌ای چندمرحله‌ای انجام شد و بدین صورت که ابتدا از شمال، مرکز و جنوب شهر تهران، یک منطقه به صورت تصادفی انتخاب شد (شمال منطقه ۱، مرکز منطقه ۶ و جنوب شهر تهران منطقه ۱۷)، و از هر منطقه ۱۴۰ فرد متأهل به تصادف و جمعاً ۴۲۰ نفر به‌عنوان نمونه انتخاب شد. ملاک‌های ورود به پژوهش رضایت آگاهانه، داشتن سواد حداقل دیپلم و رده سنی ۲۰-۴۵ سال و ملاک‌های خروج از پژوهش نیز عدم تمایل به ادامه شرکت در پژوهش و پرسشنامه‌های ناقص بود.

(نوربالا و همکاران، ۱۳۹۷). خودشناسی تجربی به پردازش خبری پذیرا و هوشیارانه در خصوص خود، و خودشناسی تأملی به تحلیل تجربه خود از طریق کارکردهای شناختی غنی‌تر و عالی است (بیرامی و همکاران، ۱۳۹۰). با توجه به نقش تسهیل‌گر فرایند خودشناختی در همسانی درونی ویژگی خود‌نظم‌دهنده آن و تأثیر آن در بهزیستی روانی (طاهری و همکاران، ۱۴۰۱) مطالعات نشان می‌دهد هر چه میزان خودشناسی بالاتر باشد، همسانی درونی بیشتر و مشکلات روانشناختی کمتر است (صبری‌نظرزاده، ۱۳۹۸). از طرفی رستمی، قزلسفلو، محمدملو و قربانیان (۱۳۹۴) در مطالعه خود، ارتباط مثبت و معناداری را بین خودشناسی انسجامی و سلامت‌روان گزارش کردند که به نظر می‌رسد در بهبود روابط زناشویی نیز مؤثر باشد.

بنابراین بر اساس پیشینه‌ی پژوهشی متغیر خودشناسی انسجامی می‌تواند به‌عنوان نقش واسطه در این پژوهش کارکرد داشته باشد، زیرا این متغیر می‌تواند از توانمندی‌های منش تأثیر بگیرد و بر کیفیت روابط زناشویی تأثیر بگذارد. مطالعات نشان می‌دهد خودشناسی انسجامی یکی از مهمترین عامل‌ها در شکل‌گیری، حفظ و فروپاشی ازدواج هستند. به‌طور کلی، خودشناسی انسجامی بر شیوه‌ای که همسران یکدیگر را درک و با هم تعامل می‌کنند تأثیر می‌گذارد و تعیین می‌کند چگونه اختلافات زناشویی درک و مطرح می‌شوند و در نهایت رضایت زناشویی را در پی داشته باشند. براساس پژوهش بیات‌ریزی و همکاران (۱۳۹۹)، رضایت زناشویی بیشتر از آن که ناشی از عشق میان همسران باشد، ریشه در ویژگی‌های درونی فرد دارد. همچنین توانمندی‌های منش با تأثیر بر شیوه‌های تعامل زوجین در حین تعارض، بر پیامد ازدواج مؤثرند. بنابراین توانمندی‌های منش نیز، به‌عنوان متغیری که هم بر رضایتمندی زناشویی تأثیرگذار است و هم از طرفی به دلیل ماهیت متأثر بودن از عوامل محیطی از رضایت زناشویی نیز تأثیر می‌پذیرد می‌تواند به‌عنوان متغیری تلقی شود که در تعاملات زوجین و رضایتمندی آن‌ها و در نهایت افزایش کیفیت زندگی ایفا نماید.

نظر به اهمیت کیفیت زندگی زناشویی و بررسی مطالعات انجام شده در راستای این متغیر مهم، اگر چه به‌شکل مجزا مطالعات متعددی نقش عوامل فردی و خانوادگی مرتبط و مؤثر با این متغیر را مورد بررسی قرار داده‌اند، اما این مطالعات معمولاً پراکنده بوده و به‌شکل یکپارچه مشخص نیست که چه میزان از کیفیت زندگی زناشویی توسط این عوامل قابل پیش‌بینی است

(ب) ابزار

پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک: شامل سن همسر، سن، جنس، محل سکونت، شغل، مصرف سیگار، درآمد ماهیانه، تعداد فرزندان، تحصیلات، و نوع مسکن.

مقیاس کیفیت روابط زوجین^۱ (RQ): پرسشنامه کیفیت روابط زوجین توسط کوندی و همکاران (۲۰۱۶) طراحی و تدوین شده است. آن‌ها برای تعیین روایی و پایایی آن مطالعه‌ای بر روی ۸۱۳۲ انجام دادند. این ابزار در ابتدا ۱۵ گویه داشت که بعد از تحلیل عاملی اکتشافی، مقیاس نهایی دارای ۹ گویه و یک عامل بود. گویه‌ها براساس طیف لیکرت کاملاً مخالف (۱) تا کاملاً موافق (۵) نمره‌گذاری شدند و نمره‌گذاری گویه شماره ۳ معکوس است. هرچه نمره ابزار بالاتر باشد کیفیت رابطه زوجین بهتر است. پایایی این ابزار با آلفای کرونباخ ۰/۸۹ نشان‌دهنده همسانی درونی بالای این ابزار بود. در ایران نیز توسط تقی‌زاده فیروجایی و همکاران (۱۳۹۶) به منظور سنجش کیفیت روابط زوجین اعتباریابی شده است؛ در بررسی اعتبار کمی و کیفی محتوا و اعتبار صوری همه سؤالات مورد تأیید قرار گرفتند. مقادیر CVI و CVR کل ابزار به ترتیب ۰/۹۴ و ۰/۹۲ بدست آمد. تحلیل عاملی تأییدی شان داد ابزار از ساختار تک‌عاملی مانند نسخه اصلی برخوردار است. در ارزیابی روایی همزمان یافته‌ها نشان داد همبستگی معنی‌داری بین نمرات حاصل از ابزار کیفیت روابط زوجین و ابزارهای رضایت زناشویی انریچ و مقیاس ارزیابی رابطه وجود دارد. ارزیابی پایایی ابزار نشان داد همسانی درونی و نیز ثبات ابزار با استفاده از آزمون مجدد به ترتیب آلفای کرونباخ ۰/۹۰ و همبستگی درون طبقه‌ای ۰/۹۲ بود (تقی‌زاده فیروجایی و همکاران، ۱۳۹۶). در پژوهش حاضر ضریب آلفای کرونباخ این پرسشنامه ۰/۷۴ بدست آمد.

پرسشنامه توانمندی‌های منش^۲ (VIA-IS): پرسشنامه توانمندی‌های منش توسط پترسون و سیکلمن (۲۰۰۴) طراحی شده است. این پرسشنامه دارای ۲۴ سؤال و ۶ مؤلفه دانش و خرد، شجاعت، انسان دوستی، عدالت، اعتدال، و تعالی است و بر اساس طیف لیکرت با سؤالاتی مانند تسلط بر مهارت‌ها، موضوعات و مجموعه‌ای از دانش خواه در ذهن یک فرد یا به صورت رسمی به سنجش توانمندی‌های منش می‌پردازد. دامنه امتیاز این پرسشنامه

بین ۲۴ تا ۱۲۰ خواهد بود. هر چه امتیاز حاصل شده از این پرسشنامه بیشتر باشد، نشان‌دهنده میزان بیشتر توانمندی‌های منش خواهد بود و بالعکس. در پژوهش مرادی و صادقی (۱۳۹۹) روایی محتوایی و صوری و ملاکی این پرسشنامه مناسب ارزیابی شده است و ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شده بالای ۰/۷ برآورد شد. در پژوهش حاضر ضریب آلفای کرونباخ برای مؤلفه‌های دانش و خرد ۰/۷۳، شجاعت ۰/۶۹، انسان دوستی ۰/۷۶، عدالت ۰/۷۱، اعتدال ۰/۷۷، تعالی ۰/۸۰ و نمره کل پرسشنامه ۰/۷۴ بدست آمد. مقیاس خودشناسی انسجامی (ISK)^۳: این پرسشنامه توسط قربانی و همکاران در سال ۲۰۰۸ ساخته شده است. این مقیاس شامل ۱۲ ماده است و پاسخ‌دهندگان باید در طیف لیکرت ۵ درجه‌ای (عمدتاً نادرست تا عمدتاً درست) به آن پاسخ دهند. این مقیاس دارای سه زیرمقیاس است که عبارتند از: خودشناسی تأملی، خودشناسی تجربی و خودشناسی انسجامی. دو نمونه ایرانی و دو نمونه آمریکایی، آلفای کرونباخ مقیاس را به ترتیب در نمونه اول ایرانی ۰/۸۲، نمونه دوم ایرانی ۰/۸۱ و به ترتیب در نمونه اول آمریکایی ۰/۷۸، نمونه دوم آمریکایی ۰/۷۸ گزارش کرده‌اند. پژوهش‌های دیگر نیز روایی و پایایی این مقیاس را مورد تأیید قرار داده‌اند (قربانی، کانینگهم و واتسن، ۲۰۱۰؛ قربانی، واتسن، حمزوی و ودینگتن، ۲۰۱۰). در پژوهش حاضر ضریب آلفای کرونباخ برای سه زیرمقیاس خودشناسی تأملی ۰/۸۷، خودشناسی تجربی ۰/۸۱ و خودشناسی انسجامی ۰/۷۹ و نمره کل پرسشنامه ۰/۸۳ بدست آمد.

به‌منظور اجرای پژوهش، پس از مراجعه به فرهنگسراها، سرای محله‌ها و مدارس مناطق ۱، ۶ و ۱۷ و کسب اجازه از مسئولین، پرسشنامه‌ها که در قالب یک لینک آنلاین طراحی شده بود، در گروه‌های مجازی وابسته به این مراکز ارسال شد و از زنان و مردان متأهل عضو در این گروه‌ها که دارای ملاک‌های ورود به پژوهش بودند، خواسته شد تا در کمال دقت و صداقت به پرسشنامه‌ها پاسخ دهند. سپس پاسخ‌های ارسالی مربوط به هر منطقه که به حد مجاز (۱۲۴ نفر) رسیدند و در مجموع در ۳ منطقه، ۳۷۲ پرسشنامه تکمیل گردید، جهت تحلیل آماری وارد نرم افزار آماری گردید. تجزیه و تحلیل داده‌ها در دو بخش آمار توصیفی و استنباطی انجام گردید. بخش

1. Relationship Quality Scale

2. Virtues in Action- Inventory of Strengths

3. Integrative Self-Knowledge Scale

درصد بدون فرزند، ۲۵/۷۷ درصد دارای یک فرزند، ۲۲/۷۰ درصد دارای دو فرزند، ۸/۱۶ درصد دارای سه فرزند و تنها ۲/۳۰ درصد دارای چهار فرزند یا بیشتر بودند.

پیش از اجرای تحلیل آماری به غربال‌گری داده‌ها پرداخته شد و مقادیر دوره افتاده شناسایی و اصلاح شدند. مقادیر گمشده^۱ نیز با میانگین جایگزین شدند. پس از آن به شناسایی پرت‌های تک متغیره با نمودار جعبه‌ای^۲ پرداخته شد و نیز با در نظر گرفتن نمره استاندارد $Z = \geq 3$ داده‌ها غربالگری شدند. نتایج نشان داد پرت تک متغیره‌ای وجود ندارد. پرت‌های چند متغیره با فواصل ماهالانوبیس^۳ مورد بررسی قرار گرفتند. سپس فواصل مورد نظر بر اساس درجات آزادی (متغیرهای پیش‌بین موجود در مدل) در آزمون خی دو (χ^2) اصلاح و در سطح $P > 0/001$ مورد بررسی قرار گرفت (میرزا، گامست و گارینو، ۲۰۱۶). نتایج نشان داد که چهار مورد داده پرت چندمتغیره وجود دارد. بر این اساس به حذف این نفرات پرداخته شد و داده‌های مربوط به ۳۸۸ نفر شرکت‌کننده مورد استفاده قرار گرفت. شاخص اصلاح شده در مورد تمامی شرکت‌کنندگان از $P > 0/001$ بزرگتر بود. شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهشی در جدول (۱) آمده است.

آمار توصیفی: شامل جداول، شاخص‌های مرکزی و پراکندگی (میانگین، انحراف استاندارد، کجی و کشیدگی) بود.

بخش آمار استنباطی: پس از نمره‌گذاری پرسشنامه‌ها و محاسبه شاخص‌های توصیفی برای پاسخگویی به آزمون‌های فرضیه پژوهش و پس از ارزیابی نرمال بودن داده‌ها از مدل معادلات ساختاری در بخش آمار استنباطی استفاده گردید. تمامی مراحل تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار AMOS انجام شد.

یافته‌ها

شرکت‌کنندگان پژوهش حاضر در دامنه سنی ۲۰ تا ۴۵ در این مطالعه مشارکت کردند، به طوری که در زمان جمع‌آوری داده‌ها، جوانترین شرکت‌کننده ۲۰ سال و مسن‌ترین ۴۵ سال تمام سن داشت. آمارها نشان دهنده آن است که ۷۶/۷۹ درصد شرکت‌کنندگان در پژوهش کمتر از ۴۰ سال داشتند؛ ۴/۳۹ درصد آنان تحصیلات دانشگاهی داشتند؛ ۳۲/۴۰ درصد بیکار یا خانه‌دار، ۲۵/۲۶ درصد دارای مشاغل آزاد و ۴۲/۳۵ درصد کارمند بخش دولتی یا خصوصی بودند. همچنین ۸۰/۱۰ درصد شرکت‌کنندگان کمتر از ۱۵ سال سابقه زندگی مشترک داشتند و در نهایت اینکه ۴۱/۰۷

جدول ۱. شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیرها	کمیته	بیشینه	میانگین	انحراف معیار	کجی	کشیدگی	سازه
دانش و خرد	۱۴	۲۵	۱۹/۳۲	۲/۶۳	-۰/۲۰	-۰/۶۲	توانمندی‌های منش
شجاعت	۷	۲۰	۱۴/۸۸	۲/۹۴	-۰/۵۱	-۰/۳۰	
انسان دوستی	۹	۱۷	۱۲/۴۱	۱/۶۰	۰/۰۸	۰/۰۸	
عدالت	۶	۱۵	۱۱/۴۴	۲/۱۶	-۰/۶۱	-۰/۰۸	
اعتدال	۷	۲۰	۱۴/۷۶	۲/۶۷	-۰/۶۳	-۰/۱۹	
تعالی	۱۴	۲۵	۱۹/۷۰	۲/۴۷	-۰/۰۶	-۰/۳۲	
نمره کل	۶۶	۱۱۵	۹۲/۵۱	۱۰/۱۹	-۰/۲۵	-۰/۴۵	
خودآگاهی تأملی	۴	۱۵	۷/۹۶	۲/۴۹	۰/۳۶	-۰/۸۲	خودشناسی انسجامی
خودآگاهی تجربی	۵	۱۹	۱۳/۰۲	۳/۴۳	-۰/۴۲	-۰/۴۷	
یکپارچه کردن تجارب	۹	۲۳	۱۸/۳۹	۳/۸۰	-۰/۰۲	۰/۱۳	
نمره کل	۱۸	۵۶	۳۹/۳۶	۷/۷۷	-۰/۵۱	-۰/۲۸	
کیفیت روابط زناشویی	۱۱	۴۵	۳۱/۷۳	۷/۹۷	-۰/۵۴	-۰/۴۸	

³. Mahalanobis distance

¹. Missing Values

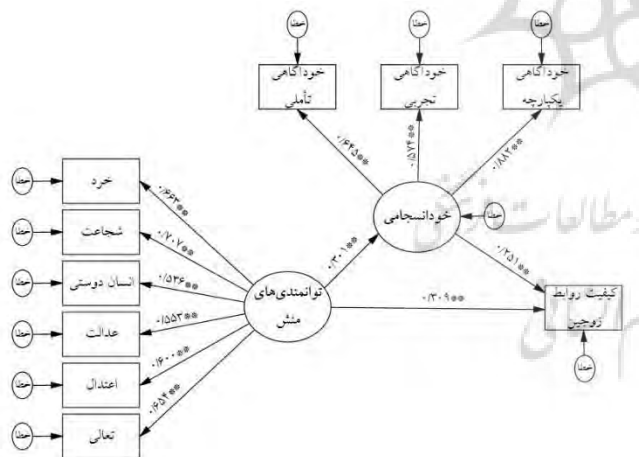
². Box Plot

خودآگاهی تأملی نیز کمترین میانگین را دارا هستند (۱۸/۳۹) در برابر (۷/۹۶). میانگین و انحراف معیار کیفیت روابط زناشویی به ترتیب ۳۱/۷۳ و ۷/۹۷ است. در ادامه ضرایب همبستگی متغیرها در جدول (۲) آمده است.

نتایج جدول ۱ نشان دهنده آن است که در میان توانمندی‌های منش، تعالی بیشترین و عدالت کمترین میانگین را دارا هستند (۱۹/۷۰) در برابر (۱۱/۴۴). در میان ابعاد خودشناسی انسجامی، یکپارچه کردن تجارب بیشترین و

جدول ۲. ضرایب همبستگی متغیرهای پژوهش

متغیرها	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱
۱. دانش و خرد	-										
۲. شجاعت	۰/۵۰**	-									
۳. انسان دوستی	۰/۳۱**	۰/۳۸**	-								
۴. عدالت	۰/۳۷**	۰/۳۷**	۰/۳۳**	-							
۵. اعتدال	۰/۳۶**	۰/۴۴**	۰/۳۷**	۰/۳۲**	-						
۶. تعالی	۰/۴۸**	۰/۴۶**	۰/۴۰**	۰/۳۴**	۰/۳۶**	-					
۷. توانمندی منش	۰/۷۴**	۰/۷۸**	۰/۶۱**	۰/۶۳**	۰/۶۹**	۰/۷۲**	-				
۸. خودآگاهی تأملی	۰/۲۸**	۰/۲۳**	۰/۲۹**	۰/۲۶**	۰/۳۱**	۰/۲۲**	۰/۳۸**	-			
۹. خودآگاهی تجربی	۰/۲۶**	۰/۲۴**	۰/۲۵**	۰/۲۱**	۰/۲۰**	۰/۲۱**	۰/۳۲**	۰/۲۶**	-		
۱۰. یکپارچه کردن تجارب	۰/۱۷**	۰/۲۴**	۰/۲۲**	۰/۲۲**	۰/۳۲**	۰/۱۹**	۰/۳۲**	۰/۵۴**	۰/۵۱**	-	
۱۱. خودشناسی انسجامی	۰/۲۹**	۰/۳۰**	۰/۳۱**	۰/۲۹**	۰/۳۵**	۰/۲۶**	۰/۴۲**	۰/۷۰**	۰/۸۷**	۰/۸۹**	-
۱۲. کیفیت روابط زناشویی	۰/۳۵**	۰/۳۴**	۰/۱۸**	۰/۲۷**	۰/۲۹**	۰/۳۹**	۰/۴۴**	۰/۲۳**	۰/۱۵**	۰/۱۲**	۰/۲۰**

* $P < 0.05$ ** $P < 0.01$

شکل ۱. بارهای عاملی و ضرایب مسیر استاندارد شده مدل اولیه پیش‌بینی کیفیت زناشویی

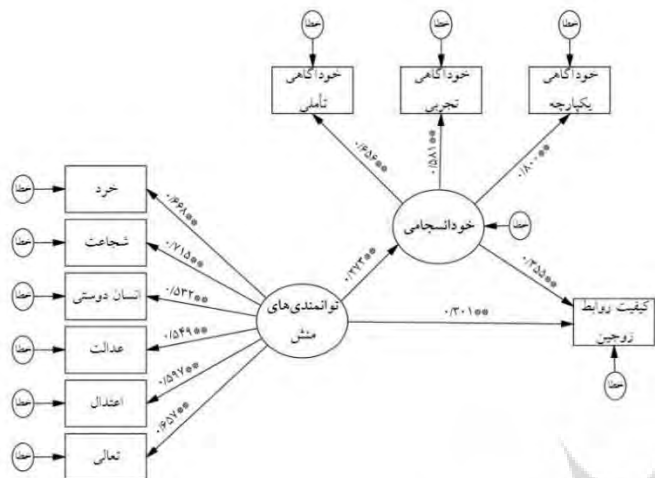
بررسی ضرایب نشان‌دهنده آن است که در مدل اندازه‌گیری توانمندی‌های منش، شجاعت بیشترین بار عاملی را بر روی سازه نهفته دارد ($O_x = 0.707$). در مدل خودشناسی انسجامی بیشترین بار عاملی به خودآگاهی یکپارچه

جدول (۲) نشان می‌دهد که میان توانمندی‌های منش با خودشناسی انسجامی و کیفیت روابط زناشویی روابط مثبت و معناداری وجود دارد ($P < 0.01$). ابعاد و نمره کل خودشناسی انسجامی نیز با کیفیت روابط زناشویی روابط مثبت و معناداری دارند ($P < 0.01$). سایر نتایج جدول (۲) نشان دهنده آن است که در میان متغیر پیش‌بین، نمره کل توانمندی‌های منش بیشترین همبستگی و یکپارچه کردن تجارب کمترین همبستگی را با کیفیت روابط زناشویی دارند (۰/۴۴) در برابر (۰/۱۲) در این پژوهش برآورد مدل با روش بیشینه درست‌نمایی^۱ انجام شد و ضرایب اثرات استاندارد شده مستقیم و غیر مستقیم محاسبه شدند. در ادامه نیز نمودار مدل برازش شده گزارش شد.

1. Maximum Likelihood

با هدف پاسخگویی به این فرضیه که توانمندی‌های منش با میانجی‌گری خودشناسی انسجامی بر کیفیت روابط زناشویی اثر غیرمستقیم دارد، اثرات غیرمستقیم با روش بوت استرپ برآورد شدند. نتایج این تحلیل در جدول (۳) آورده شده است.

$(\beta_1 = 0/882)$ اختصاص دارد. بررسی ضرایب مسیر ساختاری نیز نشان داد که تمامی مسیرها از نظر آماری معنادار هستند ($P < 0/01$). در ادامه به بررسی برازش مدل پرداخته شد و مقایسه شاخص‌ها نشان داد که مدل از برازش مطلوبی برخوردار نیست. مدل اصلاح شده در شکل (۲) آورده شده است.

بر اساس مدل اصلاح شده نهایی، میزان واریانس تبیین شده خودشناسی انسجامی برابر با $R^2 = 0/357$ است. این مقدار برای کیفیت روابط زناشویی برابر با $R^2 = 0/368$ است. کوهن (۱۹۹۲) بر این باور است که می‌توان ضرایب بزرگتر از $0/30$ و کوچکتر از $0/50$ را به عنوان اندازه‌های اثر متوسط به‌شمار آورد. در ادامه به تفکیک به فرضیات پژوهش پاسخ داده شده است. بر اساس آنچه در بالا گفته شد، فرضیه اصلی پژوهش حاضر تأیید می‌شود. بدین معنی که مدل ساختاری رابطه توانمندی‌های منش با کیفیت روابط زناشویی با میانجی‌گری خودشناسی انسجامی با داده‌ها برازش دارد.

شکل ۲. بارهای عاملی و ضرایب مسیر استاندارد شده مدل اصلاح شده پیش‌بینی کیفیت زناشویی

جدول ۳. اثر غیرمستقیم توانمندی‌های منش بر کیفیت روابط زناشویی با میانجی‌گری خودشناسی انسجامی

کیفیت روابط زناشویی		متغیر پیش‌بین		
سطح اطمینان ۹۵٪		B	ε	p
حد پائین	حد بالا			
۰/۳۳۵	۰/۰۵۲	۰/۸۸۶	۰/۱۷۴	۰/۰۰۱

توانمندی‌های منش → خودشناسی انسجامی → کیفیت روابط زناشویی

نتایج درج شده در جدول (۳) نشان می‌دهد که اثر غیرمستقیم توانمندی‌های منش بر کیفیت روابط زناشویی با نقش میانجی خودشناسی انسجامی معنادار است ($\beta = 0/174, P \leq 0/001$). بر این اساس فرضیه اصلی پژوهش تأیید می‌شود. بدین معنی که توانمندی‌های منش با میانجی‌گری خودشناسی انسجامی بر کیفیت روابط زناشویی اثر غیرمستقیم دارد. بدین صورت که با افزایش توانمندی‌های منش، خودشناسی انسجامی و به همین واسطه کیفیت روابط زناشویی افزایش می‌یابد.

نتایج درج شده در جدول (۴) نشان می‌دهد که اثر مستقیم توانمندی‌های منش بر کیفیت روابط زناشویی مثبت و معنادار است ($P \leq 0/001$). بدین معنی که توانمندی‌های منش بر کیفیت روابط زناشویی اثر مستقیم دارد و این اثر به صورت مثبت است. بدین معنی که افزایش توانمندی‌های منش با بهبود کیفیت روابط زناشویی همراه است. همچنین اثر مستقیم خودشناسی روابط زناشویی افزایش می‌یابد.

جدول ۴. ضرایب مسیر خودشناسی انسجامی و توانمندی‌های منش به کیفیت روابط زناشویی

کیفیت روابط زناشویی		متغیر پیش‌بین		
سطح اطمینان ۹۵٪		B	ε	p
حد پائین	حد بالا			
۰/۵۶۳	۰/۱۹۴	۱/۷۲۹	۰/۳۵۵	۰/۰۰۱
۰/۴۶۲	۰/۱۳۵	۱/۴۷۹	۰/۳۰۱	۰/۰۰۱

خودشناسی انسجامی
توانمندی‌های منش

نتایج درج شده در جدول (۴) نشان می‌دهد که اثر مستقیم توانمندی‌های منش بر کیفیت روابط زناشویی مثبت و معنادار است ($P \leq 0/001$). بدین معنی که توانمندی‌های منش بر کیفیت روابط زناشویی اثر مستقیم دارد و این اثر به صورت مثبت است. بدین معنی که افزایش توانمندی‌های منش با بهبود کیفیت روابط زناشویی همراه است. همچنین اثر مستقیم خودشناسی روابط زناشویی افزایش می‌یابد.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف مدلسازی معادلات ساختاری رابطه توانمندی‌های منش با کیفیت روابط زناشویی با میانجیگری خودشناسی انسجامی صورت پذیرفت. یافته‌ها نشان داد که، مدل ساختاری رابطه توانمندی‌های منش با کیفیت روابط زناشویی با میانجی‌گری خودشناسی انسجامی با داده‌ها برازش دارد. در تبیین این یافته می‌توان بیان کرد که در محیطی حامی نیازهای ذاتی انسانی که در آن افراد حق تعلق و انتخاب رفتارها، باورها و اعمال ارائه شده را دارند و از روی انتخاب و علاقه ذاتی به ارزش‌گذاری و پیگیری اعمال می‌پردازند و نسبت به تجارب جاری شخصی خود توجه و پذیرش بیشتری را نشان داده و از تجارب شخصی سپری شده و گذشته خود بهتر بهره‌گیرند، در مواجهه با تکالیف زندگی عملکرد با کیفیت‌تری از خود نشان خواهند داد. زمانی که خودانسجامی و توانمندی‌های منش در افراد بالا رود، افراد از رفتارهای سازگارانه برای ارضای نیازهای خود استفاده می‌کنند و به دنبال از بین بردن هیجانات ناخوشایند منفی تحریک شده ناشی از ارضای نیازهای بنیادین روانشناختی هستند.

همچنین نتایج بیانگر آن بود که توانمندی‌های منش با میانجی‌گری خودشناسی انسجامی بر کیفیت روابط زناشویی اثر غیرمستقیم دارد. در تبیین این یافته می‌توان بیان داشت ویژگی‌های شخصیتی یکی از مهمترین عامل‌ها در شکل‌گیری، حفظ و فروپاشی ازدواج هستند. به‌طور کلی، توانمندی‌های منش بر شیوه‌ای که همسران یکدیگر را درک و با هم تعامل می‌کنند تأثیر می‌گذارد و تعیین می‌کند چگونه اختلافات زناشویی درک و مطرح می‌شوند و در نهایت رضایت زناشویی را در پی داشته باشند. براساس پژوهش بیات‌ریزی و همکاران (۱۳۹۹)، رضایت زناشویی بیشتر از آن که ناشی از عشق میان همسران باشد، ریشه در ویژگی‌های درونی فرد دارد. توانمندی‌های منش با تأثیر بر شیوه‌های تعامل زوجین در حین تعارض، بر پیامد ازدواج مؤثرند. بنابراین توانمندی منش به عنوان متغیری که هم بر رضایتمندی زناشویی تأثیر گذار است و هم از طرفی به دلیل ماهیت متأثر بودن از عوامل محیطی از رضایت زناشویی نیز تأثیر می‌پذیرد می‌تواند به‌عنوان متغیری تلقی شود که نقش دوسویه‌ای در تعاملات زوجین و رضایتمندی آن‌ها و در نهایت افزایش کیفیت زندگی ایفا نماید.

از طرفی طبق پژوهش حاضر توانمندی‌های منش بر کیفیت روابط زناشویی اثر مستقیم و معناداری دارد و افزایش توانمندی‌های منش، باعث افزایش

کیفیت روابط زناشویی می‌گردد. این یافته همسو با نتایج پژوهش هایینچ و شوتی (۲۰۲۳) است که به این نتیجه دست یافتند که زوجینی که در پی تشخیص توانمندی‌های منش و نقاط قوت شخصیت شریک زندگی خود هستند، رضایت بیشتری از رابطه زناشویی در مقایسه با زوجینی که به توانمندی‌های منش و نقاط قوت شخصیت شریک زندگی خود توجهی ندارند، گزارش کردند. همچنین یک رابطه دوسویه بین توانمندی‌های منش و کیفیت روابط زناشویی وجود داشته است. در تبیین این یافته می‌توان بیان داشت که سلیگمن و پترسون در الگوی خود از فضیلت‌ها، صفات و نیرومندی‌های انسان، فضیلت اعتدال را به‌عنوان یکی از شش فضیلت اصلی انسانی معرفی کرده‌اند. این فضیلت مانند پنج فضیلت دیگر از چندین صفت تشکیل می‌شود. نیرومندی‌های مرتبط با فضیلت اعتدال عبارتند از: فروتنی، بخشش، آینده‌نگری و خودتنظیمی. به‌عبارت دیگر، در این تعریف انسان معتدل، فردی است که با دیگران فروتن است، به‌آسانی می‌بخشد و می‌تواند احساسات و امیال آنی خود را کنترل کند. با این تعریف عواملی که تعارض بین زوجین را رقم می‌زند و مانع از رضایتمندی زناشویی می‌شود عدم تطابق بین اهداف، انتظارات، نیازها و خواسته‌های شخصی خود و طرف مقابل است که شکل دهنده‌ی وضعیتی افراطی است که می‌توان با فروتنی، بخشش، آینده‌نگری و خودتنظیمی که به‌واقع نیرومندی‌های مرتبط با فضیلت اعتدال است این عدم تطابق را تعدیل و بهبود بخشید که همین امر باعث افزایش کیفیت روابط زناشویی می‌گردد.

با توجه به پژوهش حاضر که نشان داد خودشناسی انسجامی بر کیفیت روابط زناشویی اثر مستقیم و معناداری دارد و افزایش خودشناسی انسجامی باعث افزایش کیفیت روابط زناشویی می‌شود، می‌توان گفت؛ خودانسجامی سازه‌ای است به تلاش‌های فعال افراد برای یکپارچه کردن تجربه خود در گذشته، حال و آینده در جهت سازش و ارتقاء خود اشاره دارد. خودشناسی انسجامی شامل توجه دقیق به تجارب شخصی در زمان حال (خودشناسی تجربه‌ای) و بهره‌گیری از تجارب شخصی در زمان گذشته (خودشناسی تاملی) در جهت فهم بهتری از خویش است (روشن‌نژاد و همکاران، ۱۳۹۸). خودشناسی انسجامی متغیری است که در سطوح درون‌فردی نقش هماهنگ‌کننده ایفا می‌کند و با پردازش اطلاعات مختلف مرتبط با خود موجب انسجام در سطح سیستم روانشناختی می‌شود (ریحانی و سلیمانیان، ۱۳۹۶). انسجام و یکپارچگی در حوزه‌های درون روانی نمی‌تواند تأثیرات

احتمالی دارد. ضمن اینکه باید توجه داشت کیفیت زناشویی ممکن است تحت تاثیر عوامل دیگری از جمله مشکلات فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی و سایر ویژگی‌های وابسته به خانواده اصلی آنها باشد که این موارد خارج از حیطه این پژوهش بود.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش: این مقاله برگرفته از رساله دکتری نویسنده اول در رشته روانشناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال است. به منظور حفظ اصول اخلاقی در این پژوهش، سعی شد پس از کسب رضایت شرکت‌کنندگان، داده‌ها جمع‌آوری شود. همچنین به شرکت‌کنندگان در خصوص محرمانه ماندن اطلاعات شخصی و ارائه نتایج بدون ذکر نام و مشخصات افراد اطمینان داده شد. مطالعه حاضر با شناسه اخلاق IR.IAU.TNB.REC.1402.120 در کمیته اخلاق در پژوهش دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال مصوب گردید.

حامی مالی: این مطالعه به عنوان رساله دکتری و بدون حمایت مالی انجام شد.

نقش هر یک از نویسندگان: نویسنده اول محقق اصلی این پژوهش است. نویسنده دوم استاد راهنما و نویسنده سوم استاد مشاور رساله است.

تضاد منافع: نویسندگان هیچ تضاد منافع را برای این مطالعه اعلام نمی‌کنند.

تشکر و قدردانی: از تمامی شرکت‌کنندگان در پژوهش حاضر که ما را در اجرای این تحقیق یاری کردند تشکر می‌کنیم.

برون فردی و یا بین فردی را در بر نداشته باشد به‌ویژه زمانی که بر انتخاب همسر و روابط زناشویی نیز تأثیرگذار است. زمانی که فرد در فرایند خودشناسی انسجامی نتوانسته است در زمینه خود تاملی به یکپارچگی جامعی دست یابد ممکن است درون‌فکنی بیمار گونه‌ی افراد در بروز اختلاف‌های زناشویی آنها تأثیرگذار باشد (رزمی، ۱۳۹۸). از طرفی گرنبرگ (۱۳۹۷) بیان می‌کند که افراد بهنجار مفهوم توحید یافته‌ای از خود و دیگران را بیان می‌کنند که هویت من نامیده می‌شود و به تنهایی ارتباطی با خود ندارد بلکه پایه‌هایی برای حرمت خود، (عزت نفس) سالم را ایجاد می‌کند و احساسی از هویت خود را که در طول زمان و موقعیت‌ها ثابت می‌ماند و به اهداف زندگی جهت می‌بخشد، به وجود می‌آورد. بنابراین یک من خوب توحید یافته، باعث نیرومندی من می‌شود، توانایی مقاومت در برابر تنیدگی را بالا می‌برد و از یک ظرفیت عمیق برای اعتماد بین شخصی و عشق جنسی ایجاد می‌کند (رضایی، ۱۳۹۹) که به‌نوبه‌ی خود می‌تواند در شیوه‌ی تعاملی بین زوجی تسری پیدا کند به‌گونه‌ای که نتایج نشان داد کیفیت زناشویی با رضایت جنسی رابطه‌ای معنادار داشت. (مقیم و همکاران، ۱۴۰۱) که در سازه‌ی کیفیت زناشویی از ارکان مهم یک ازدواج شاد و رضایت‌بخش محسوب می‌شود. لذا پیشنهاد می‌شود مشاوران، به توانمندی‌های منش زوجین و خودشناسی انسجامی به‌عنوان عامل مؤثر بر رضایت زناشویی زوجین توجه نمایند. تهیه بسته‌های آموزشی مبنی بر توانمندی‌های منش طراحی و به‌صورت کارگاه‌های آموزشی برای زوجین برگزار گردد. همچنین در پژوهش‌های بعدی علاوه بر پرسشنامه از مصاحبه برای جمع‌آوری داده‌ها و اطلاعات با رویکرد کیفی و یا آمیخته استفاده شود. از محدودیت‌های پژوهش می‌توان به حالات روحی، روانی پاسخ‌دهندگان در پاسخ‌های آنها به پرسشنامه‌ها اشاره کرد که تأثیر

منابع

احمدی، سید احمد؛ رحمت الهی، فرحناز؛ فاتحی زاده، مریم. (۱۳۹۰). آسیب شناسی زندگی زناشویی. به روزرسانی های روان درمانی، شماره ۴۱ و ۴۲: ۸-۲۶.

<https://ensani.ir/fa/article/24489>

بیات ریزی، مهتاب.، سلیمی، حسین، فرح بخش، کیومرث.، فرخی، نور. علی. (۱۳۹۸) بررسی وضعیت رضایت از زندگی زنان شاغل مبتنی بر مؤلفه های منش و تدوین. مجله تحقیقات پرستاری ایران؛ ۱۵ (۳): ۷۷-۸۵

<https://ijnr.ir/article-1-2299-fa.html>

بیرامی، منصور، اسدی معجره، سامره، و حسینی اصل، مریم. (۱۳۹۰). پیش بینی تغییرات رفتارهای بهداشتی بر اساس متغیرهای احساس انسجام، خود کارآمدی کلی، خوش بینی و بدبینی در جمعیت دانشجویی. فصلنامه تحقیقات روانشناسی نوین، ۹ (۳۶): ۱۹-۳۵.

https://psychologyj.tabrizu.ac.ir/article_4040_674.html

پروایی، شفیعه، مام شریفی، پیمان.، و شهامت ده سرخ، فاطمه. (۱۳۹۲). مدل خود خاموشی و گرایش به طلاق با نقش واسطه ای تعارض زناشویی در زنان متأهل. مجله رویش روانشناسی (RRJ)، ۱۲ (۹): ۱۶۹-۱۷۸.

<http://frooyesh.ir/article-1-4750-fa.html>

تقی زاده فیروزجایی، ایمان.، سادات، زهره.، تقدسی، محمد و ترکی حبیب آبادی، بدری. (۱۳۹۵). خصوصیات روان سنجی پرسشنامه کیفیت روابط بین زوجین، پایش، ۱۷ (۱).

<https://www.sid.ir/paper/23996/fa>

حسامی، شبنم.، ستوده، فاطمه. (۱۳۹۰). تأثیر آموزش غنی سازی رابطه زناشویی به شیوه اولسون بر کیفیت زندگی زناشویی زوجین. فصلنامه ایده های نو در روانشناسی. ۱۵ (۱۹).

<https://jnip.ir/article-1-888-fa.html>

حسینی راد، مرجان.، خدایاری فرد، محمد.، حجازی. الهه. (۱۳۹۹). اثربخشی آموزش توانمندی های منش فرهنگ محور بر تقویت توانمندی های منش و ارتقای بهزیستی ذهنی دانشجویان در دوره پیش بزرگسالی. مجله علوم روانشناسی. ۱۹ (۹۶): ۱۵۲۳-۱۵۴۶.

<http://psychologicalscience.ir/article-1-874-fa.html>

خدایاری فرد محمد، حجازی، الهه.، حلمی کتابون، مقدم زاده علی. (۱۳۹۰). تأثیر آموزش توانمندی های منش مبتنی بر ذهن آگاهی بر ارتقای کامیابی زنان در انتهای بارداری و پس از زایمان. مجله علوم روانشناسی. ۲۰ (۱۰۵): ۱۴۵۵-۱۴۷۰.

<https://doi.org/10.52547/JPS.20.105.1455>

خسرو جردی، زهرا.، حیدری، محمود.، قبری، سعید.، و پاکدامن، شهلا. (۱۳۹۸). تأثیر آموزش توانمندی های منش بر تبهرمداری نوجوانان: نقش شادی روانشناسی مثبت گرا.

<https://doi.org/10.22108/PPLS.2021.125165.1993>

ریعی، مهتاب.، روشن چسلی، رسول.، غلامی فاشارکی، محمد. (۱۳۹۰). رابطه سبک های دلبستگی با انسجام خود و پدید آوردگی در سالمندان: نقش میانجی نیازهای اساسی روانشناختی. مجله روانشناسی سالمندی، ۷ (۴): (سری ۲۷).

<https://doi.org/10.22126/JAP.2022.7192.1581>

رستمی، مهدی.، غزلسفلو، مهدی.، محمدلو، هادی.، قربانان.، الهام. (۱۳۹۳). پیش بینی سلامت روانی بر مبنای شفقت خود، هویت و خودشناسی دانشجویان. فصلنامه آموزش، مشاوره و روان درمانی. ۴ (۱۵): ۴۴-۳۰.

magiran.com/p2123200

رضایی، زهرا. (۱۳۹۸). بررسی رابطه احساس انسجام روانی و تمایز یافتگی با شادکامی و کیفیت زندگی در زنان معلم شهر مشهد، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه فردوسی مشهد.

<https://elmnet.ir/doc/10631213-92262>

روشن نژاد، نجمه.، بیان فر، فاطمه.، طالع پسند، سیاوش. (۱۳۹۷). پیش بینی سازگاری زناشویی زوج های جوان بر مبنای ویژگی های شخصیتی، تمایز یافتگی خود و سرسختی، مجله روانشناسی بالینی، ۱۱ (۱): ۹۳-۱۰۶.

[10.22075/JCP.2019.17207.1632](https://doi.org/10.22075/JCP.2019.17207.1632)

ریحانی، رضا.، سلیمانان، علی اکبر. (۲۰۱۶). رابطه میان شخصیت و اعتقادات نا کارآمد با کیفیت زناشویی. مطالعات روانشناسی و علوم تربیتی. ۳ (۱): ۶۵-۵۳.

<https://www.tpbin.com/jarticle/582>

شکری، آرزو.، شفیع آبادی، عبدالله.، دوکانی فرد، فریده. (۱۳۹۰). مدل یابی ساختاری قدرت ایگو باموفقیت شغلی و میانجیگری رضایت زناشویی و عزت نفس. فرهنگ مشاوره و روان درمانی، ۱۲ (۴۵): ۲۱۳-۲۳۸.

<https://doi.org/10.22054/qccpc.2020.39064.2056>

شیخ فندرسکی، طلیعه، مرادی، علیرضا.، عفت پناه، محمد و صادقی، میثم. (۱۳۹۸). تاثیر مدل ایته در آموزش حافظه کاری بر عملکرد توجه کودکان با اختلال نقص توجه/بیش فعالی در آزمون CANTAB. اخبار علوم شناختی، ۲۲ (۲): ۳۳-۴۴.

<https://www.sid.ir/paper/408203/fa>

صبری نظرزاده، راشین.، عبدخدایی، محمد سعید. و طبیعی، زهرا. (۱۳۹۷). رابطه علی بین احساس انسجام، سخت کوشی روانشناختی، راهبردهای مقابله

با استرس و سلامت روان. *مجله تحقیقات روانشناسی در سلامت روان*، (۶)۱.

<https://profdoc.um.ac.ir/paper-abstract-1031262.html>

طاهری، امین، نوامی، عبدالزهرا، امیرفخرایی، آزینا، آتش‌افروز، عسکر. (۱۳۹۰). رابطه توانمندی شخصیتی با بهزیستی اجتماعی، روانشناختی و معنوی با میانجی‌گری استفاده از توانمندی منش، *مجله علوم روانشناسی*، ۲۱(۱۱۰): ۴۳۵-۴۱۹.

<https://doi.org/10.52547/JPS.21.110.419>

گلدنبرگ، آیرنه (۲۰۰۰). خانواده درمانی، ترجمه: حمیدرضا حسین شاهی برواتی، سیامک نقشبندی و الهام ارجمند (۱۳۹۶). تهران: انتشارات روان. مقیمی، سنبل، مرادی، امید، سیدالشهدایی، سیده اسرین، احمدیان، حمزه. (۱۳۹۱). تدوین مدل علی تعهد زناشویی بر اساس بخشودگی و تمایز یافتگی با میانجی‌گری صمیمیت زناشویی و اثربخشی این مدل بر کیفیت روابط زناشویی. *مجله روانشناسی شناختی و روان‌پزشکی*، ۲(۹): ۱۴۶-۱۵۹.

<https://doi.org/10.32598/shenakht.9.2.146>

منتظری، رویا. (۱۳۹۱). نقش خانواده‌های زوجین در سازگاری، ثبات و رضایت زناشویی همسران: یک مطالعه مروری. *روانشناسی رشد*، ۱۱(۱)، ۲۱۰-۱۹۹.

<https://frooyesh.ir/article-1-3296-fa.pdf>

نوربالا، فاطمه، قربانی، نیما، غلامعلی لوسانی. مسعود. (۱۳۹۷). نقش میانجی‌گر خودشناسی در رابطه بین سبک‌های دفاعی و علایم جسمانی‌سازی. *مجله علوم روانشناسی*، ۱۷(۶۶): ۲۰۰-۲۱۲.

<http://psychologicalscience.ir/article-1-81-fa.html>

وفا، مصطفی، میرزاپور، هادی، فلاح‌زاده، هاجر، و حمیدی، امید. (۱۳۹۰). نقش واسطه‌ای خودمتمایزسازی در ارتباط بین هم‌وابستگی و آزار عاطفی در دانشجویان زن متأهل. *مطالعات زنان و خانواده*، ۹(۲۰ سری) ۵۹-۸۴.

<https://www.sid.ir/paper/960424/fa>

References

- Ahmadi, S.A., Rahmat Elahi, F., Fatehizadeh, M. (2021). Pathology of married life. *Psychotherapy Updates*, No. 41 and 42: 8-26. (In Persian) <https://ensani.ir/fa/article/24489>
- Bayatrezi, M., Salimi, H., Farah Bakhsh, K., Farrokhi, N.A. (2019) Investigating the status of working women's life satisfaction based on the components of character and editing capabilities. *Iran Nursing Research Journal*; 15 (3): 77-85. (In Persian). <https://ijnr.ir/article-1-2299-fa.html>

- Beyrami, M., Asadi Mujreh, S., & Hosseini Asl, M. (2011). Predicting changes in health behaviors based on the variables of sense of coherence, overall self-efficacy, optimism and pessimism in the student population. *New Psychological Research Quarterly*, 9(36) 19-35. https://psychologyj.tabrizu.ac.ir/article_4040_674.html
- Eindor-Abarbanel, A., Naftali, T., Ruhimovich, N., Shitrit, A., Sklerovsky-Benjaminov, F., Konikoff, F., & Broide, E. (2020). Important relation between self-efficacy, sense of coherence, illness perceptions, depression and anxiety in patients with inflammatory bowel disease. *Frontline Gastroenterology*, 35(3), 3-7. <http://dx.doi.org/10.1136/flgastro-2020-101412>
- Ghorbani, N., Watson, P. J., & Hargis, M. B. (2008). Integrative Self-Knowledge Scale: Correlations and incremental validity of a cross-cultural measure developed in Iran and the United States. *The Journal of Psychology*, 142(4), 395-412. DOI: 10.3200/JRPL.142.4.395-412
- Ghorbani, N., Christopher, J., Cunningham, C. J. L., & Watson, P. J. (2010). Comparative analysis of integrative selfknowledge, mindfulness, and private selfconsciousness in predicting responses to stress in Iran. *International Journal of Psychology*, 42(2), 147-154. <https://doi.org/10.1080/00207590903473768>
- Goldenberg, I., Goldenberg, H. (2000). Family therapy, translated by: Hamidreza Hossein Shahi Barvati, Siamak Naqshbandi and Elham Arjamand (2017). Tehran: Rovnan Publications. (In Persian).
- Habenicht, S., & Schutte, N. S. (2023). The impact of recognizing a romantic partner's character strengths on relationship satisfaction. *Journal of Happiness Studies: An Interdisciplinary Forum on Subjective Well-Being*, 24(3), 1219-1231. <https://doi.org/10.1007/s10902-023-00641-7>
- Hassaniraad M, Khodayarifard M, Hejazi E. (2020). Effectiveness of culture-based character strengths training on reinforcing character strengths and promoting students' mental well-being. *Journal of Psychological Science*. 19(96), 1523-1546. (In Persian). URL: <http://psychologicalscience.ir/article-1-874-fa.html>
- Hesami, Sh., Sotoudeh, F. (2021). The effect of Olson's marital relationship enrichment training on the quality of married life of couples. *The quarterly*

- journal of new ideas in psychology.; 15 (19) (In Persian). <https://jnip.ir/article-1-888-fa.html>
- Khosrojerdi, Z., Heydari, M., Ghanbari, S., & Pakdaman, S. (2019). The effect of character skills training on adolescent delinquency: the role of happiness. Positive psychology research paper. (In Persian). [20.1001.1.24764248.1399.6.4.6](https://doi.org/10.24764248.1399.6.4.6)
- Khodayarifard M, Hejazi E, Helmi K, Moghadamzadeh A. (2021). The effect of antenatal mindfulness-based character strength training on women's thriving. *Journal of Psychological Science*. 20(105), 1455-1470. doi:10.52547/JPS.20.105.1455 (In Persian). URL: <http://psychologicalscience.ir/article-1-1088-fa.html>
- Kim, J. H., Shin, H. S., & Yun, E. K. (2018). A dyadic approach to infertility stress, marital adjustment, and depression on quality of life in infertile couples. *Journal of Holistic Nursing*, 36(1), 6-14. DOI: [10.1177/0898010116675987](https://doi.org/10.1177/0898010116675987)
- Kundi, Y.M., Aboramadan, M., Elhamalawi, E.M.I. and Shahid, S. (2016), "Employee psychological well-being and job performance: exploring mediating and moderating mechanisms", *International Journal of Organizational Analysis*, Vol. 29 No. 3, pp. 736-754. <https://doi.org/10.1108/IJOA-05-2020-2204>
- Linley, P. A., & Proctor, C. (2013). Surveying the landscape of positive psychology for children and adolescents. In C. Proctor & P. A. Linley (Eds.), *Research, applications, and interventions for children and adolescents: A positive psychology perspective* (pp. 1-9). Springer Science + Business Media. https://doi.org/10.1007/978-94-007-6398-2_1
- Moghimi, h., Moradi, O., Seyed al-Shohdai, S., Ahmadian, H. (2022). Developing a causal model of marital commitment based on forgiveness and differentiation with the mediation of marital intimacy and the effectiveness of this model on the quality of marital relationships. *Journal of Cognitive Psychology and Psychiatry*, 9(2):146-159. (In Persian). [10.32598/shenakht.9.2.146](https://doi.org/10.32598/shenakht.9.2.146)
- Montazeri, R. (2022). The role of couples' families in the adjustment, stability and marital satisfaction of spouses: a review study. *Developmental Psychology*, 11(1), 210-199. (In Persian). [20.1001.1.2383353.1401.11.1.19.6](https://doi.org/10.2383353.1401.11.1.19.6)
- Mustafa, W., Mirzapour, H., Fallahzadeh, H., & Hamidi, O. (2021). The mediating role of self-differentiation in the relationship between interdependence and emotional abuse in married female students. *Women and Family Studies*, 9(20 series) 59-84. SID. (In Persian). <https://sid.ir/paper/960424/fa>
- Noorbala F, Ghorbani N, Gholamali Lavasani M. (2018). The mediatory role of self-knowledge in the relationship between defense styles and somatization. *Journal of Psychological Science*. 17(66), 200-212. (In Persian). URL: <http://psychologicalscience.ir/article-1-81-fa.html>
- Parvaei, S., MamSharifi, P., & Shahamat Dehsorkh, F. (2023). Model of self-silencing and tendency to divorce with the mediating role of marital conflict in married women. *Rooyesh-e-Ravanshenasi Journal (RRJ)*, 12(9), 169-178. (In Persian). <http://frooyesh.ir/article-1-4750-fa.html>
- Peterson, C., & Seligman, M. E. P. (2003). Character strengths before and after September 11. *Psychological Science*, 14(4), 381-384. <https://doi.org/10.1111/1467-9280.24482>
- Peterson, C., & Seligman, M. E. P. (2004). *Character strengths and virtues: A handbook and classification*. Oxford University Press; American Psychological Association. <https://psycnet.apa.org/record/2004-13277-000>
- Rabiei, M., Roshan Chesli, R., Gholami Pasharaki, M. (2021). The relationship between attachment styles and self-coherence and creativity in the elderly: the mediating role of basic psychological needs. *Journal of Psychology of Aging*, 7(4), (series 27). (In Persian). [10.22126/JAP.2022.7192.1581](https://doi.org/10.22126/JAP.2022.7192.1581)
- Razmi, M. (2018). Investigating the effect of family cohesion and flexibility on the formation of identity in the youth of Shiraz, 2, 3(7), 114-130. (In Persian). <https://www.sid.ir/paper/473459/fa>
- Rezaei, Z. (2019). Investigating the relationship between self-psychological coherence and differentiation with happiness and quality of life in female teachers in Mashhad, Master's thesis, Faculty of Educational Sciences and Psychology, Ferdowsi University of Mashhad. (In Persian). <https://elmnet.ir/doc/10631213-92262>
- Roshan Nejad, N., Bayanfar, F., Taleepasand, S. (2018). Predicting marital adjustment of young couples based on personality traits, self-differentiation and hardiness, *Journal of Clinical Psychology*, 11(1), 93-106. (In Persian). [10.22075/JCP.2019.17207.1632](https://doi.org/10.22075/JCP.2019.17207.1632)
- Rostami, M., Ghazalsafrou, M., Mohammadlou, H., Ghorbaniyan., A. (2014). Prediction of mental health based on self-compassion, identity and self-knowledge of students. *Education, Counseling and*

- Psychotherapy Quarterly. 4 (15), 44-30. (In Persian). magiran.com/p2123200.
- Sabri Nazarzadeh, R., Abdkhodaei, M S., & Tabibi, Z. (2018). Causal relationship between self-coherence, psychological hard work, stress coping strategies and mental health. *Journal of Psychology Research in Psychological Health*, 1(6). (In Persian). <https://profdoc.um.ac.ir/paper-abstract-1031262.html>
- Schumacker, R. E., & Lomax, R. G. (2012). *A beginner's guide to structural equation modeling*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203851319>
- Seligman, M. E. P., & Csikszentmihalyi, M. (2000). Positive psychology: An introduction. *American Psychologist*, 55(1), 514. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.55.1.5>
- Sheikhfendersky, T., Moradi, A., Efatpanah, M & Sadeghi, M. (2019). The effect of modality in working memory training on attention performance of children with attention-deficit/hyperactivity disorder in the CANTAB test. *Cognitive Science News*, 22(2), 33-44. (In Persian). <https://www.sid.ir/paper/408203/fa>
- Shokri, O., Shafiabadi, A., Dukanei Fard, F. (2021). Structural modeling of ego strength with career success and mediation of marital satisfaction and self-esteem. *Counseling and Psychotherapy Culture*, 12(45), 213-238. (In Persian). <https://doi.org/10.22054/qccpc.2020.39064.2056>
- Rihani, R., Soleimianian, A.A. (2016). The relationship between personality and dysfunctional beliefs with marital quality. *Studies in psychology and educational sciences*. 3(1). 53-65. (In Persian). <https://www.tpbin.com/jarticle/582>
- Taghizadeh Firouzjaei, I., Sadat, Z., Taghdasi, M & Turki Habibabadi, B. (2016). Psychometric characteristics of the quality of relationships between couples questionnaire. *Paish*, 17(1). (In Persian). <https://www.sid.ir/paper/23996/fa>
- Taheri, A., Noami, A.Z., Amirfakhrai, A., Atashafrooz, A. (2021). The relationship between personality ability and social, psychological and spiritual well-being with the mediation of the use of character ability, *Journal of Psychological Sciences*, 21 (110): 435-419. (In Persian). [10.52547/JPS.21.110.419](https://doi.org/10.52547/JPS.21.110.419)